

HUIS VAN ACHTEN

Kijksleutel

Tot het einde van de 19e eeuw dronk men uit waterputten en regentonnen. Van dat vieze water werden de mensen ziek en daarom kwam er een waterleidingnet met schoon water uit de duinen. Het Huis van Achten werd al in 1888 aangesloten via één kraan in de keuken. Heel modern voor die tijd.

Tijdens een verbouwing zijn alle originele tegels weggebroken en gestolen! Wat nu je ziet is een reconstructie.

Dit hof is gesticht door Johan van Nordingen de Jonge, zoon van een rijke advocaat. Hij verloor op jonge leeftijd zijn ouders, broers en zussen. Ook zijn vrouw stierf nog vóórdat ze samen kinderen kregen. Johan bleef alleen achter met een hele berg geld. Hij stierf op de jonge leeftijd van 29 jaar.

Wanneer je aan dit schellekoord trekt klinkt er een bel (schel). Hiermee riepen de regenten de binnenmoeder.

In een hofje kreeg je iedere week of maand een prove, een gift in de vorm van geld of voedsel. Van daar: provenhuis. In het Huis van Achten kregen de heren kost en inwoning, de prove was daarom overbodig.

Het was een voorrecht om hier te wonen. De regenten (het bestuur) bepaalden wie ervoor in aanmerking kwam. Ze vergaderen in deze kamer: de regentenkamer. Wist je dat dit bestuur nog steeds bestaat?

De huisjes worden tegenwoordig gewoon verhuurd. Niet alleen aan mannen, ook vrouwen mogen hier nu wonen.

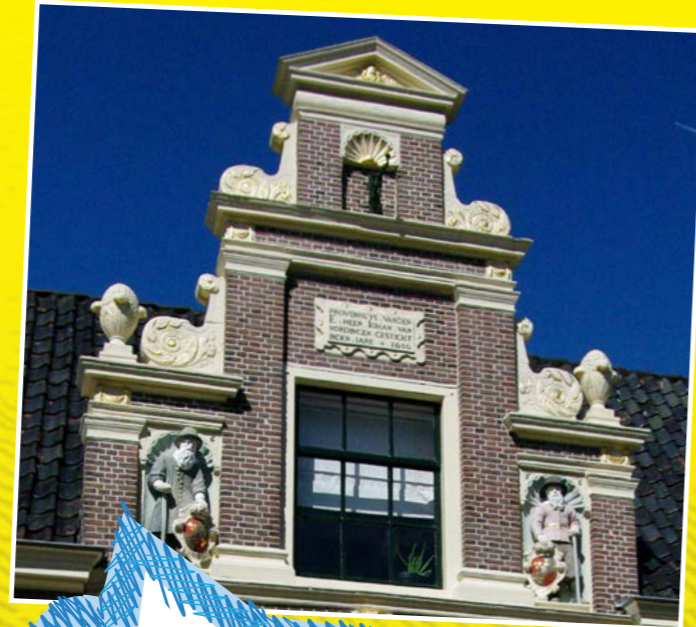
Van Nordingen liet in zijn testament zijn bezit na voor het bouwen van een provenhuis voor zes, zeven of acht oude mannen. Het werden er acht: het huis van achten.

Huis van Achten

HUIS VAN ACHTEN

Kijk sleutel

Op deze foto uit 1861 zie je nog de Nieuwesloot. Die zou later gedempt worden, vandaar Gedempte Nieuwesloot. Nu begrijp je ook waarom de ingang van het Huis van Achten in de zijgevel zit, daar was de stoep droog.

De voorgevel is eigenlijk de zijgevel, maar deze is het mooist: de pronkgevel. De twee beelden zijn proveniers met het wapenschild van de familie Van Nordingen.

Links is een kruisvenster, omdat er een kruis in zit. Rechts is een schuifvenster, je kunt hem open schuiven.

Twee houtsneden van een provenier. De hond staat voor dienstbaarheid en trouw, zoals een echte provenier betaamt. De beeldjes zijn uit 1658 en waren best duur voor die tijd: 81 gulden!

Omdat mannen niet gewend waren een huishouden te runnen, werden zij verzorgd door de binnenmoeder. Er heerste orde in tucht in huis!

Er golden strenge regels. De proveniers moesten op tijd aan tafel komen, ze mochten niet vloeken, ze moesten bidden en ze moesten 's avonds op tijd naar hun kamer. Ze mochten 's nachts niet naar buiten en ze mochten geen logés ontvangen. Wie de regels overtrad, werd het huis uitgezeten.

De binnenmoeder hield de bewoners goed in de gaten. Het verhaal gaat dat de deur in de vestibule dichtgezet werd, zodat de proveniers niet ongezien naar binnen en naar buiten konden gaan.

Er werd gezamenlijk gegeten in de provenierszaal.

